I

(Resolutioner, rekommendationer och yttranden)

REKOMMENDATIONER

RÅDET

RÅDETS REKOMMENDATION

av den 24 november 2020

om yrkesutbildning för hållbar konkurrenskraft, social rättvisa och motståndskraft

(2020/C 417/01)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA REKOMMENDATION,

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 166 och 165,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag, och

av följande skäl:

(1) I EU-stadgan om de grundläggande rättigheterna ([1]) erkänns utbildning och tillgång till yrkesutbildning och fortbildning som en grundläggande rättighet och enligt FN:s mål för hållbar utveckling ska alla kvinnor och män senast 2030 kunna ges jämlik tillgång till överkomlig och högkvalitativ teknisk utbildning, yrkesutbildning och utbildning på universitets- och högskolenivå, och man förutser en betydande ökning av antalet unga och vuxna med relevant kompetens, inbegripet teknisk och yrkesmässig kompetens, för sysselsättning, anständiga arbetstillfällen och entreprenörskap.

(2) I den europeiska pelaren för sociala rättigheter ([2]), som proklamerades den 17 november 2017, fastställs ett antal principer som stöd för rättvisa och välfungerande arbetsmarknader och välfärdssystem, däribland den första principen om rätten till god, inkluderande utbildning och livslångt lärande och den fjärde principen om aktiva arbetsmarknadsåtgärder.

(3) Ett innovativt yrkesutbildningssystem av hög kvalitet ger människor kompetens för arbete, personlig utveckling och medborgarskap, vilket hjälper dem att anpassa sig till och uppnå resultat för den digitala och den gröna omställningen, klara av nödsituationer och ekonomiska chocker och samtidigt stödja ekonomisk tillväxt och social sammanhållning. Det ger dem därmed kompetens som hjälper dem att få eller skapa jobb som efterfrågas på arbetsmarknaden.

(4) Det är viktigt med en effektiv yrkesutbildningspolitik för att uppnå målet att främja en kvalificerad, utbildad och anpassningsbar arbetskraft och en arbetsmarknad som är mottaglig för ekonomiska förändringar, enligt artikel 145 i EUF-fördraget.

([1]) EUT C 326, 26.10.2012, s. 391.
([2]) Dok. 13129/17.

(5) Kommissionens meddelande om den europeiska gröna given ([3]) är EU:s nya tillväxtstrategi som syftar till att förändra både ekonomi och samhälle och leda in dem på en mer hållbar väg. Skolor, utbildningsinstitutioner och universitet är väl lämpade att engagera elever, föräldrar, företag och samhället i stort i de förändringar som krävs för att omställningen ska lyckas. Det krävs proaktiv kompetensutveckling och omskolning för att man ska kunna dra nytta av den gröna omställningen.

(6) I kommissionens meddelande *Ett starkt socialt Europa för rättvisa omställningar* ([4]) framhålls behovet av att sätta kompetens, anställbarhet och humankapital i fokus, genom en uppdaterad europeisk kompetensagenda för hållbar konkurrenskraft, social rättvisa och motståndskraft ([5]), som åtföljs av ett förslag till rådets rekommendation om yrkesutbildning. Där aviseras även ytterligare arbete med det europeiska området för utbildning och en ny ram för utbildningssamarbete med medlemsstaterna.

(7) I kommissionens meddelande *En ny industristrategi för EU* ([6]) efterlyses beslutsamma åtgärder för att göra livslångt lärande till verklighet för alla och säkerställa att utbildningen håller jämna steg med och uppnår resultat för de båda omställningarna. I strategin efterlyses också högre yrkesutbildning för att förse arbetsmarknaden med fler forskare, ingenjörer och tekniker. I den nya handlingsplanen för den cirkulära ekonomin ([7]) och EU:s strategi för biologisk mångfald 2030 ([8]) framhålls kompetensens viktiga roll i omställningen till en grön och ren ekonomi.

(8) I kommissionens meddelande om en SMF-strategi för ett hållbart och digitalt EU ([9]) betonas att tillgången till kompetent personal och erfarna chefer har blivit det största problemet för en fjärdedel av EU:s mikroföretag och små och medelstora företag och att bristen på kompetent personal är det största hindret för nya investeringar i hela EU. Yrkesutbildning är särskilt relevant för små och medelstora företag för att säkerställa att deras arbetskraft har den kompetens som behövs.

(9) I kommissionens meddelande *En jämlikhetsunion: jämställdhetsstrategi 2020–2025* ([10]) betonas vikten av yrkesutbildning för kvinnor och män för att säkerställa en jämn könsfördelning i yrken som traditionellt sett är manliga eller kvinnliga, i syfte att bekämpa könsstereotyper.

(10) Kommissionens meddelande om EU-budgeten som motor i den europeiska återhämtningsplanen ([11]) innehåller en kraftfull och omfattande plan för EU:s återhämtning, som bygger på ett extraordinärt europeiskt återhämtningsinstrument (nedan kallat *Next Generation EU*) och en förstärkt flerårig budgetram 2021–2027. Planen bygger på solidaritet och rättvisa, och är fast förankrad i unionens gemensamma principer och värden. Den beskriver hur man ska få fart på den europeiska ekonomin, bidra till den gröna och digitala omställningen och göra ekonomin mer rättvis, motståndskraftig och hållbar för framtidens generationer.

(11) Sedan 2013 har ungdomsgarantin ([12]) hjälpt ungdomar att komma in på arbetsmarknaden genom ett högkvalitativt erbjudande om sysselsättning, fortsatt utbildning, lärlingsutbildning eller praktik inom fyra månader efter det att de blivit arbetslösa eller slutat skolan. Yrkesutbildningen har varit verkningsfull när det gäller att underlätta övergången till arbetsmarknaden för unga som riskerar att stängas ute från den. I framtiden kan en attraktiv yrkesutbildning med relevans för arbetsmarknaden, särskilt lärlingsutbildning, spela en ännu större roll inom ramen för ungdomsgarantin för att förhindra att unga blir arbetslösa och förbereda dem för möjligheterna på framtidens arbetsmarknad, i synnerhet som en del av den gröna och digitala omställningen.

(12) Kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om Europeiska socialfonden+ syftar till att säkerställa bättre arbetsmarknadsrelevans för utbildningssystem och jämlik tillgång till möjligheter till livslångt lärande för alla, genom kompetensutveckling och omskolning.

([3]) COM(2019) 640 final.
([4]) COM(2020) 14 final.
([5]) COM(2020) 274 final.
([6]) COM(2020) 102 final.
([7]) COM(2020) 98 final.
([8]) COM(2020) 380 final.
([9]) COM(2020) 103 final.
([10]) COM(2020) 152 final.
([11]) COM(2020) 442 final.
([12]) Rådets rekommendation av den 22 april 2013 om att inrätta en ungdomsgaranti (EUT C 120, 26.4.2013, s. 1).

(13) I kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av ”Erasmus”: Unionens program för utbildning, ungdom och idrott och om upphävande av förordning (EU) nr 1288/2013 föreskrivs att den integrerade karaktären hos programmet för 2014–2020 som omfattar lärande i alla sammanhang – formellt, icke-formellt och informellt lärande samt lärande i alla skeden av livet – bör bibehållas för att främja flexibla utbildningsvägar som gör det möjligt för enskilda personer att utveckla de färdigheter som behövs för att möta utmaningarna under 2000-talet.

(14) Den här rekommendationen bygger på ett antal initiativ på utbildnings- och kompetensområdet som har tagits fram på EU-nivå, enligt sammanfattning i bilaga I, och kommer att bidra till den europeiska kompetensagendan för hållbar konkurrenskraft, social rättvisa och motståndskraft, den uppdaterade handlingsplanen för digital utbildning, det europeiska området för utbildning och den strategiska ramen för europeiskt samarbete på utbildningsområdet.

(15) Syftet med den här rekommendationen är att uppfylla målet för det europeiska området för utbildning att skapa verkligt utrymme för lärande inom EU, där hög kvalitet och inkluderande utbildning inte hindras av gränser och där man eftersträvar att avlägsna hinder för erkännande av kvalifikationer inom högre utbildning och gymnasial utbildning samt av studieperioder utomlands, och arbeta för en smidigare gränsöverskridande validering av resultat av utbildning och livslångt lärande.

(16) Genom att bygga vidare på prioriteringarna för ett närmare europeiskt samarbete inom yrkesutbildning (Köpenhamnsprocessen), som antogs genom en rådsresolution den 19 december 2002 ([13]), fortsatte målen avseende högkvalitativ och flexibel yrkesutbildning och gränsöverskridande rörlighet att vara i fokus för den globala visionen om en modernisering av yrkesutbildningen enligt de ansvariga ministrarna i Bryggekommunikén från 2010.

(17) I Riga-slutsatserna av den 22 juni 2015 enades ministrarna med ansvar för yrkesutbildning om ett antal prioriteringar för att stödja att denna vision blir verklighet, såsom den införlivats i 2015 års gemensamma rapport från rådet och kommissionen om genomförandet av den strategiska ramen för europeiskt utbildningssamarbete (Utbildning 2020) ([14]) och i den nya kompetensagendan för Europa från 2016 ([15]), vilket innebar ytterligare stöd till unionens yrkesutbildningspolitik med ett tydligare fokus på att vara attraktiv och hålla hög kvalitet.

(18) I Europaparlamentets och rådets rekommendation av den 18 juni 2009 om inrättande av en europeisk referensram för kvalitetssäkring av yrkesutbildning (Eqavet) ([16]) fastställdes en referensram som stöd för medlemsstaterna i arbetet med att förbättra kvaliteten på yrkesutbildningssystemen och för att bidra till ökad transparens mellan medlemsstaterna vad gäller utvecklingen av yrkesutbildningspolitiken. Under tio år av genomförande har Eqavet stimulerat reformer i de nationella kvalitetssäkringssystemen, men har inte bidragit avsevärt till ökad transparens vad gäller kvalitetssäkringsåtgärder. Dessutom har Eqavet främst tillämpats i skolbaserad grundläggande yrkesutbildning. Därför bör Eqavet-ramen från 2009 integreras i denna rekommendation och utökas med delar som åtgärdar bristerna i dess genomförande i förhållande till kvaliteten på läranderesultat, certifiering och bedömning, samråd med berörda parter, lärares och utbildares roll, arbetsplatsförlagt lärande och flexibilitet i yrkesutbildningen. I syfte att förbättra det ömsesidiga lärandet, öka transparensen och konsekvensen i kvalitetssäkringsåtgärder vad gäller tillhandahållandet av yrkesutbildning och förbättra det ömsesidiga förtroendet mellan medlemsstaterna bör ömsesidiga utvärderingar av kvalitetssäkring på systemnivå införas på EU-nivå.

(19) I Europaparlamentets och rådets rekommendation av den 18 juni 2009 om inrättandet av ett europeiskt system för meritöverföring inom yrkesutbildningen (Ecvet) ([17]) fastställdes målet att förbättra erkännande, ackumulering och överföring av läranderesultat, genom att ge stöd till rörlighet och livslångt lärande samt till inrättandet av ett EU-system för yrkesutbildningsmeriter. Under de tio år som Ecvet har genomförts har rekommendationen i stor utsträckning bidragit till utvecklingen av utbyteserfarenheter av högre kvalitet, genom användning och dokumentation av utbildningsmoduler. Konceptet med Ecvet-poäng har dock inte använts generellt och Ecvet har

([13]) EGT C 13, 18.1.2003, s. 2.
([14]) EUT C 417, 15.12.2015, s. 25.
([15]) COM(2016) 381 final.
([16]) EUT C 155, 8.7.2009, s. 1.
([17]) EUT C 155, 8.7.2009, s. 11.OJ C 155, 8.7.2009

inte lett till att ett EU-system för yrkesutbildningsmeriter utvecklats. Därför bör denna rekommendation från rådet innehålla de centrala principerna i Ecvet (t.ex. utbildningsmoduler) som rör flexibilitet. Ecvet-redskapen (t.ex. lärandeavtal och samförståndsavtal), som stöder rörligheten för studerande på yrkesutbildningar, ska utvecklas ytterligare inom ramen för andra EU-instrument, såsom dem som stöds inom programmet Erasmus+. För yrkeskvalifikationer på eftergymnasial och högskole- och universitetsnivå kan det europeiska systemet för överföring och ackumulering av studiemeriter tillämpas, eftersom det redan är praxis.

(20) I rådets rekommendation av den 15 mars 2018 om en europeisk ram för ändamålsenliga lärlingsutbildningar av god kvalitet ([18]) fastställs 14 huvudkriterier som medlemsstaterna och berörda parter bör använda för att ta fram högkvalitativa och ändamålsenliga lärlingsutbildningar som säkerställer både lärlingarnas arbetsrelaterade kompetensutveckling och deras personliga utveckling.

(21) Cedefop har övervakat de prioriteringar som man enades om i Riga-slutsatserna av den 22 juni 2015 och enligt övervakningen har länderna gjort framsteg på ett antal områden vad gäller moderniseringen av yrkesutbildningen, särskilt avseende lärlingsplatser och arbetsplatsförlagt lärande, kvalitetssäkring, inrättande av mekanismer för kompetensprognoser och rådgivande organ med arbetsmarknadens parter, ökade övergångsmöjligheter och flexibilitet och på senare tid ett ökat fokus på digital kompetens. Men mot bakgrund av den gröna och digitala omställningen finns det behov av att väsentligt utöka och förbättra utbudet av yrkesutbildning för både unga och vuxna, samtidigt som man gör den grundläggande yrkesutbildningen mer attraktiv och höjer kvaliteten på den.

(22) I många länder finns initiativ i syfte att främja spetskompetens inom yrkesutbildningen och för att bättre koppla yrkesutbildningen till ekosystem för innovation och kompetens. Genom att utgå från dessa exempel har försök med yrkeskunskapscentrum gjorts, med målet att bli referenspunkter i världsklass för utbildning inom särskilda områden, både för grundutbildning och fortsatt kompetensutveckling och omskolning.

(23) I sitt yttrande om framtidens yrkesutbildning, som antogs i december 2018, fastställde den rådgivande kommittén för yrkesutbildning en vision om en förstklassig, inkluderande och livslång yrkesutbildning som uppfyller framtidens krav till följd av såväl ekonomiska och tekniska förändringar som förändringar i samhället. Genom detta yttrande uppmanades kommissionen att upprätta ett förslag för att effektivisera och konsolidera EU:s politiska ram för yrkesutbildning, styrningen av den och befintliga instrument i form av en övergripande rekommendation från rådet.

(24) Denna rekommendation är inte bindande och därmed förenlig med subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna och bör genomföras i enlighet med EU-rätten, nationell rätt och praxis. I synnerhet påverkar denna rekommendation inte direktiv 2005/36/EG ([19]), ändrat genom direktiv 2013/55/EU ([20]), om erkännande av yrkeskvalifikationer och den ordning för automatiskt erkännande som föreskrivs i detta.

Följande definition av *yrkesutbildning* beaktas:

I denna rekommendation avses med yrkesutbildning utbildning som syftar till att förse unga och vuxna med kunskap, färdigheter och kompetens som krävs i särskilda yrken eller mer allmänt på arbetsmarknaden ([21]). Den kan tillhandahållas i formella och icke-formella sammanhang, på alla nivåer inom den europeiska referensramen för kvalifikationer (nedan kallad *den europeiska referensramen*), även på högskole- och universitetsnivå, i tillämpliga fall.

([18]) EUT C 153, 2.5.2018, s. 1.

([19]) Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer (EUT L 255, 30.9.2005, s. 22).

([20]) Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/55/EU av den 20 november 2013 om ändring av direktiv 2005/36/EG om erkännande av yrkeskvalifikationer och förordning (EU) nr 1024/2012 om administrativt samarbete genom informationssystemet för den inre marknaden (IMI-förordningen) (EUT L 354, 28.12.2013, s. 132).

([21]) Baserad på Cedefops definition: Europeiska centrumet för utveckling av yrkesutbildning: *Terminology of European Education and Training Policy*, 2014.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS MEDLEMSSTATERNA ATT GÖRA FÖLJANDE:

I enlighet med nationell lagstiftning och unionslagstiftning, tillgängliga resurser, nationella prioriteringar och förhållanden, inbegripet den socioekonomiska situationen och de nationella yrkesutbildningssystemens särdrag, och i nära samarbete med alla berörda parter

a) arbeta för att genomföra en yrkesutbildningspolitik som

   — förser både unga och vuxna med den kunskap och kompetens och de färdigheter som behövs för att utvecklas på en arbetsmarknad och i ett samhälle i förändring och hantera återhämtningen och de rättvisa omställningarna till en grön och digital ekonomi, i tider av demografiska förändringar och genom alla konjunkturcykler,

   — främjar inkludering och lika möjligheter och bidrar till att motståndskraft, social rättvisa och välstånd uppnås för alla, och

   — främjar de europeiska yrkesutbildningssystemen i ett internationellt sammanhang så att de erkänns som en världsomfattande referens för studerande på yrkesutbildningar,

b) använda åtgärder och investeringar för att genomföra denna politik, i enlighet med principerna som anges nedan i punkterna 1–21, och

c) arbeta för att senast 2025 uppnå följande mål på EU-nivå ([22]), som ingår i relevanta EU-ramar för övervakning, inbegripet inom utbildningsområdet och sysselsättnings- och socialpolitiken:

   — Andelen utexaminerade från en yrkesutbildning som fått anställning bör vara minst 82 % ([23]).

   — 60 % av nyutexaminerade från en yrkesutbildning deltar i arbetsplatsförlagt lärande under sin yrkesutbildning ([24]). Detta mål avser alla former av arbetsplatsförlagt lärande på en arbetsplats och kommer därmed också att bidra till fler möjligheter till lärlingsutbildning som kan få stöd genom ungdomsgarantin.

   — 8 % av de studerande på en yrkesutbildning deltar i ett utbyte i utbildningssyfte utomlands ([25]).

Yrkesutbildningen är flexibel i fråga om anpassning till förändringar på arbetsmarknaden

1. Yrkesutbildningsprogram erbjuder en väl avvägd blandning av yrkeskunnande, däribland tekniska färdigheter, som är anpassad till alla konjunkturcykler, föränderliga arbeten och arbetsmetoder och nyckelkompetenser ([26]), däribland gedigen grundkompetens, digitala och generella färdigheter, grön kompetens och livskunskap, som ger en stabil grund för motståndskraft, livslångt lärande, livslång anställbarhet, social inkludering, aktivt medborgarskap och personlig utveckling.

([22]) Målen definieras som genomsnittliga värden för EU som medlemsstaterna ska uppnå gemensamt. Kommissionen bör i sina rapporter om de framsteg som görs mot att uppnå dessa mål, eventuellt även inom ramen för den europeiska planeringsterminen, ta hänsyn till de olika nationella systemens och förhållandenas särdrag. Medlemsstaterna bör i enlighet med sina nationella förhållanden, prioriteringar och utmaningar till fullo utnyttja möjligheterna till unionsfinansiering. De tre kvantitativa målen föregriper inte beslut om hur unionens finansieringsinstrument inom ramen för den fleråriga budgetramen 2021–2027 och Next Generation EU genomförs.

([23]) Detta kommer att omfatta personer i åldersgruppen 20–34 år som har avslutat sin gymnasiala eller eftergymnasiala yrkesutbildning (utom vid universitet eller högskola) för 1–3 år sedan.

([24]) Detta kommer att omfatta åldersgruppen 20–34 år som har avslutat sin utbildning för 1–3 år sedan. Indikatorn kommer att baseras på data som samlas in från och med 2021 som en del av EU:s arbetskraftsundersökning (EU-LFS) enligt definitionen i variabelbeteckningen ”HATWORK” i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2019/2240. Detta avser yrkeserfarenhet från en arbetsplats inom en vinstdrivande eller icke-vinstdrivande enhet (dvs. ett företag, en statlig institution eller en ideell organisation) som ingick i kursplanen för det formella program som ledde till den högsta avslutade utbildningsnivån. Om en uppgiftslämnare har yrkeserfarenhet från flera olika arbetsplatser, bör den sammanlagda yrkeserfarenheten beaktas. Yrkeserfarenheten bör uttryckas i heltidsekvivalenter.

([25]) Detta mäts som andelen utbytesstuderande under ett kalenderår, som en andel av en kohort av utexaminerade från yrkesutbildningar samma år. Indikatorn kommer att baseras på utbytesdata från Erasmus+ och data från Unesco-OECD-Eurostat om utexaminerade från yrkesutbildningar. Data från nationella myndigheters utbytesprogram kan också användas för att komplettera uppgifterna från Erasmus+, förutsatt att de finns att tillgå och endast om de data som lämnas är jämförbara med uppgifterna från Erasmus+, bland annat om utbytets varaktighet. Om data från nationella myndigheter tas med bör de visas på ett öppet sätt.

([26]) I rådets rekommendation av den 22 maj 2018 om nyckelkompetenser för livslångt lärande fastställs följande nyckelkompetenser: läs- och skrivkunnighet, flerspråkighet, matematisk kompetens och kompetens inom naturvetenskap, teknik och ingenjörsvetenskap, digital kompetens, personlig och social kompetens samt kompetens att lära sig att lära, medborgarskapskompetens, entreprenörskompetens samt kompetens på området kulturell medvetenhet och kulturella uttrycksformer.

2. Läroplaner för yrkesutbildning, programerbjudanden och kvalifikationer uppdateras regelbundet vid behov, på grundval av kompetensinventering (dvs. system för uppföljning av utexaminerade, mekanismer för kompetensprognoser, också på sektorsnivå och regional nivå).

3. Anordnare av yrkesutbildning har enligt nationella förhållanden rätt grad av självständighet, flexibilitet, stöd och finansiering för att kunna anpassa utbildningsutbudet efter förändrade kompetensbehov, den gröna och digitala omställningen samt konjunkturcykler, samtidigt som kvaliteten säkerställs.

4. Yrkesbildningsprogram på alla nivåer innehåller arbetsplatsförlagt lärande som utvecklas vidare även inom fortsatt yrkesutbildning. Lärlingsprogram ([27]) utvecklas ytterligare, för att förstärka erbjudandena genom ungdomsgarantin ([28]), och kompletteras med lämpligt stöd ([29]) och lämpliga åtgärder för en mer stabil tillgång till lärlingsplatser och hantering av särskilda utmaningar i små företag. För att skapa möjligheter till arbetsplatsförlagt lärande inom olika sektorer av ekonomin skulle man kunna erbjuda arbetsgivare stimulansåtgärder som är förenliga med de nationella förhållandena.

Flexibilitet och utvecklingsmöjligheter är själva kärnan i yrkesutbildningen

5. Yrkesutbildningsprogrammen är elevcentrerade och erbjuder tillgång till lärande genom direktkontakt, digitalt eller blandat lärande, flexibla utbildningsvägar i modulform som bygger på erkännande av resultat från både icke-formellt och informellt lärande samt ger fler karriär- och utbildningsmöjligheter. Program för fortsatt yrkesutbildning utformas för att kunna anpassas efter arbetsmarknadens, sektorernas eller de enskildas kompetensutvecklings- och omskolningsbehov.

6. Yrkesutbildningsprogrammen bygger på moduler eller enheter för läranderesultat med valideringsmekanismer som möjliggör överföring, erkännande och ackumulering av enskilda personers läranderesultat med målet att erhålla en kvalifikation eller partiell kvalifikation, enligt vad som är relevant i det nationella sammanhanget. ([30]) Inom grundläggande yrkesutbildning är det främsta målet att uppnå en fullständig kvalifikation.

Yrkesutbildning är en drivkraft för innovation och tillväxt och en förberedelse inför en digital och grön omställning och för yrken inom områden där det råder hög efterfrågan

7. Yrkesbildningen blir motståndskraftig genom att den ingår i strategier för ekonomi, industri och innovation, inbegripet sådana som är kopplade till återhämtningen och den gröna och digitala omställningen. Utbudet av yrkesutbildning måste därför anpassas och/eller utökas väsentligt, särskilt för vuxna, genom att man främjar förvärvande av entreprenörsfärdigheter och digital och grön kompetens.

8. Yrkeskunskapscentrum fungerar som katalysatorer för lokala företagsinvesteringar, stöder återhämtningen, den gröna och digitala omställningen, strategier för innovation och smart specialisering på både EU-nivå och regional nivå, utveckling av yrkesutbildning, även på högre kvalifikationsnivåer (nivåerna 5–8 i den europeiska referensramen) i överensstämmelse med nationella förhållanden och tillhandahåller innovativa tjänster, såsom kluster och företagsinkubatorer för nystartade företag och teknikinnovation för små och medelstora företag samt innovativa omskolningslösningar för arbetstagare som riskerar uppsägning.

9. Yrkesutbildningsinstitutioner har tillgång till den senaste infrastrukturen, har genomfört digitaliseringsstrategier ([31]) som är förenliga med de nationella förhållandena och införlivar miljömässig och social hållbarhet i sina program och organisationsförvaltning, och bidrar därmed till genomförandet av FN:s mål för hållbar utveckling.

Yrkesutbildning är ett attraktivt val baserat på ett modernt och digitaliserat tillhandahållande av utbildning/kompetens

10. Grundläggande och fortsatt yrkesutbildning är en del av det livslånga lärandet. Det finns flexibla vägar med övergångsmöjligheter mellan både grundläggande och fortsatt yrkesutbildning, allmän utbildning och högre utbildning.

([27]) Enligt rådets rekommendation av den 15 mars 2018 om en europeisk ram för ändamålsenliga lärlingsutbildningar av god kvalitet.
([28]) Enligt rådets rekommendation av den 22 april 2013 om att inrätta en ungdomsgaranti.
([29]) Dessa kan omfatta företagsinterna utbildningscentrum.
([30]) Enligt rådets rekommendation av den 20 december 2012 om validering av icke-formellt och informellt lärande.
([31]) T.ex. hjälper självbedömningsverktyget Selfie yrkesutbildningsinstitutioner att använda digital teknik i undervisningen på ett ändamålsenligt sätt och förbättra deras samarbete med arbetsgivare i program för arbetsplatsförlagt lärande.

11. Yrkesutbildningsprogram på nivåerna 5–8 i den europeiska referensramen ska utvecklas ytterligare som stöd för ett växande behov av högre yrkesutbildning i överensstämmelse med nationella förhållanden.

12. Yrkesutbildningsprogram tillhandahålls genom en lämplig blandning av öppna, digitala och deltagarbaserade lärandemiljöer, däribland arbetsplatser som bidrar till lärande, med stöd av toppmodern och tillgänglig infrastruktur, utrustning och teknik samt mångsidiga pedagogiska metoder och verktyg, t.ex. IKT-baserade simulatorer, virtuell och förstärkt verklighet, som ökar tillgängligheten och effektiviteten i tillhandahållandet av utbildning, också för små företag ([32]).

13. Lärare, utbildare och annan personal inom yrkesutbildningen genomgår grundläggande utbildning och fortbildning i syfte att leverera högkvalitativ utbildning, främja teknisk och digital kompetens och ändamålsenliga, innovativa utbildningsmetoder, bland annat undervisning i virtuell miljö, och i enlighet med den senaste pedagogiken inom yrkesutbildning och på det digitala området arbeta med digitala inlärningsverktyg och i mångskiftande och mångkulturella miljöer. Deras karriärvägar blir mer attraktiva genom bredare rekryteringsstrategier, förbättrade karriärmöjligheter ([33]) och ett förbättrat samarbete mellan yrkeslärare/-utbildare och företag och andra arbetsplatser.

14. Strategier för internationalisering stöder en strategi för internationellt samarbete inom yrkesutbildningen, vilket inbegriper EU:s gränsregioner. Dessa strategier bidrar till spridning av framgångsrik nationell praxis i hela världen och kan genomföras på olika sätt, t.ex. genom rörlighet för studerande och lärare/utbildare och deltagande i och gemensamma förberedelser av internationella yrkestävlingar.

15. Det finns möjligheter till utbyte i utbildningssyfte för studerande och personal inom yrkesutbildningen, däribland virtuella utbyten, längre utlandsvistelser och vistelser i tredjeländer, vilka underlättas av användning och erkännande av utbildningsmoduler och relevanta EU-verktyg. ([34])

16. Tydlig och användarvänlig information om utbildnings- och karriärmöjligheter, liksom valideringsmöjligheter, i hela EU säkerställs genom tjänster för livslångt lärande och yrkesvägledning av hög kvalitet som till fullo utnyttjar Europass och andra digitala tjänster.

Yrkesutbildning främjar lika möjligheter

17. Yrkesutbildningsprogrammen är inkluderande och tillgängliga för utsatta grupper, t.ex. personer med funktionsnedsättning, lågutbildade/lågkvalificerade personer, minoriteter, personer med invandrarbakgrund och personer med sämre förutsättningar på grund av geografiska avstånd och/eller en socioekonomiskt missgynnsam situation. Riktade åtgärder och flexibla utbildningsformat förhindrar ungdomar att sluta skolan i förtid och stöder övergången från skola till arbete.

18. Yrkesutbildningsprogrammen är tillgängliga via digitala studieplattformar, med stöd av verktyg, enheter och internetanslutning, särskilt för utsatta grupper och människor på landsbygden eller i avlägsna områden.

19. Riktade åtgärder främjar en jämn fördelning mellan kvinnor och män i traditionellt manliga eller kvinnliga yrken och motverkar könsstereotyper och andra stereotyper.

Yrkesutbildningen bygger på en kultur av kvalitetssäkring

20. Den europeiska referensramen för kvalitetssäkring av yrkesutbildning (nedan kallad *Eqavet-ramen*) enligt beskrivningen i bilaga II används i nationella kvalitetssäkringssystem, för både grundläggande och fortsatt yrkesutbildning. Den omfattar yrkesutbildning i alla lärandemiljöer (t.ex. skolbaserad utbildning och arbetsplatsförlagt lärande, däribland lärlingsprogram), och alla typer av lärande (digitala, genom direktkontakt eller blandat lärande) som tillhandahålls av både offentliga och privata aktörer och bygger på ett antal vägledande deskriptorer och gemensamma referensindikatorer för kvalitetssäkring i yrkesutbildning som tillämpas på både system- och anordnarnivå, i överensstämmelse med de nationella förhållandena, enligt förteckningen i bilaga II.

([32]) Dessa kan dessutom innefatta kollaborativ undervisning, ämnesövergripande och projektbaserat lärande, nya organisationsmetoder inom utbildningsinstitutioner och -företag samt artificiell intelligens.

([33]) Dessa kan omfatta flera olika möjligheter till karriärutveckling, erkännande av tidigare yrkeserfarenhet, hybridlärare/-utbildare beroende på de nationella förhållandena.

([34]) T.ex. mallar för samförståndsavtalet och lärandeavtalet.

21. En nationell referenspunkt för kvalitetssäkring inom yrkesutbildning kommer även fortsättningsvis föra samman alla relevanta aktörer på nationell och regional nivå så att de kan

— ta konkreta initiativ för att genomföra och ytterligare utveckla Eqavet-ramen,

— informera och mobilisera en lång rad berörda parter, däribland yrkeskunskapscentrum, för att bidra till genomförandet av Eqavet-ramen,

— stödja självbedömning som en kompletterande och effektiv metod för kvalitetssäkring, som gör det möjligt att mäta framstegen och att identifiera områden som måste förbättras, däribland med avseende på digital beredskap hos yrkesutbildningssystem och -institutioner,

— delta aktivt i det europeiska nätverket för kvalitetssäkring inom yrkesutbildning,

— tillhandahålla en uppdaterad beskrivning av de nationella kvalitetssäkringsåtgärderna, med utgångspunkt i Eqavet-ramen,

— på EU-nivå engagera sig i ömsesidiga utvärderingar ([35]) av kvalitetssäkring för att öka transparensen och konsekvensen avseende kvalitetssäkringsåtgärder och öka förtroendet mellan medlemsstaterna.

Genomförande på nationell nivå

Medlemsstaterna rekommenderas att vidta åtgärder för att genomföra denna politik på nationell nivå, tillsammans med arbetsmarknadens parter och andra relevanta berörda parter. De bör därmed göra följande:

22. Stödja hållbara partnerskap för styrningen av yrkesbildningen i överensstämmelse med de nationella förhållandena och vid behov genom offentlig-privata partnerskap. Engagera arbetsmarknadens parter och alla berörda parter, inbegripet yrkesutbildningsinstitutioner, industrier och företag av alla storlekar, offentliga och privata arbetsförmedlingar, yrkeslärare och yrkesutbildare och deras företrädare, förmedlande organ såsom industri-, handels-, och hantverkskammare, yrkes- och branschorganisationer, nationella samordnare för ungdomsgarantin, Europeiska socialfonden och andra EU-initiativ, it-sektorn, yrkeskunskapscentrum, kluster, studerande- och föräldraorganisationer samt lokala, regionala och nationella myndigheter. Främja sådana partnerskap på regional nivå och branschnivå.

23. På bästa sätt utnyttja de europeiska verktygen för transparens, såsom den europeiska referensramen för kvalifikationer, det europeiska systemet för överföring av studiemeriter, Europass och Esco (europeisk klassificering av färdigheter, kvalifikationer och yrken), underlätta automatiskt ömsesidigt erkännande av kvalifikationer och resultaten av studieperioder utomlands ([36]), ge studerande möjlighet att använda de olika funktionerna i Europass (t.ex. registrera erfarenhet, kompetens och kvalifikationer i en onlineprofil som kan användas för yrkesvägledning, utbyteserfarenheter, digitalt underskrivna meriter och förslag på och sökning efter utbildnings- och jobbmöjligheter, kvalifikationer, validering, erkännande osv.).

24. På bästa sätt utnyttja EU-fonder och EU-instrument som stöder reformer inom och/eller investeringar i yrkesutbildning, inbegripet i digitalisering och miljömässig hållbarhet, t.ex. Next Generation EU (faciliteten för återhämtning och resiliens, React-EU), Europeiska socialfonden+, SURE, Europeiska regionala utvecklingsfonden, InvestEU, Erasmus+, Horisont Europa, Interreg, programmet för ett digitalt Europa, mekanismen för en rättvis omställning, Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling och moderniseringsfonden. Stimulera ytterligare investeringar i yrkesutbildning från både offentlig och privat sektor.

25. Genom att bygga vidare på relevanta befintliga nationella arrangemang och budgetramar fastställa åtgärder som ska vidtas för genomförandet av denna rekommendation på nationell nivå inom 18 månader efter dess antagande och följa upp genomförandet, inbegripet med nationell resursfördelning som är lämplig på nationell nivå och med ett tydligt fokus på att integrera digitalisering och miljömässig hållbarhet i hela yrkesutbildningssektorn med hänsyn till de nationella förhållandena.

([35]) En ömsesidig utvärdering är en typ av frivilligt ömsesidigt lärande där målet är att stödja förbättringen av och transparensen i fråga om kvalitetssäkringsåtgärder på systemnivå som inte leder till ackrediteringsrutiner och som grundar sig på en särskild metod som ska utarbetas av det europeiska nätverket för kvalitetssäkring inom yrkesutbildning.

([36]) Enligt rådets rekommendation av den 26 november 2018 om att främja automatiskt ömsesidigt erkännande av kvalifikationer inom högre utbildning och gymnasial utbildning samt resultat av studieperioder utomlands.

HÄRIGENOM VÄLKOMNAS KOMMISSIONENS AVSIKT ATT MED VEDERBÖRLIG HÄNSYN TILL SUBSIDIARITETSPRINCIPEN GÖRA FÖLJANDE:

Genomföra unionens yrkesutbildningspolitik, genom att stödja medlemsstaternas insatser, bland annat genom att göra följande:

26. Säkerställa verkningsfull styrning av EU:s yrkesutbildningspolitik genom den rådgivande trepartskommittén för yrkesutbildning, på grundval av ett rullande arbetsprogram och i samarbete med generaldirektörerna för yrkesutbildning ([37]), företrädare för studerande och anordnare av yrkesutbildning.

27. Säkerställa att EU-politiken för yrkesutbildning fullt ut återspeglas i det fortsatta arbetet med EU:s återhämtningsplan, den europeiska gröna given, den nya industristrategin för EU och SMF-strategin för ett hållbart och digitalt EU och är en konsekvent och enhetlig del av den europeiska kompetensagendan för hållbar konkurrenskraft, social rättvisa och motståndskraft, handlingsplanen för digital utbildning, den övergripande ramen för europeiskt utbildningssamarbete och det europeiska området för utbildning.

28. Ge ytterligare stöd för strukturella reformer av lärlingsutbildning genom tjänsten för stöd till lärlingsutbildning och en ny satsning på den europeiska alliansen för lärlingsutbildning tillsammans med ungdomsgarantin. Gradvis öka stödtjänsterna för yrkesutbildning i samarbete med Cedefop.

29. Undersöka idén om och användningen av mikromeriter, även inom yrkesutbildning, tillsammans med medlemsstaterna och berörda parter, bland annat inom ramen för rådgivande gruppen för den europeiska referensramen för kvalifikationer, enligt förslaget i den nya kompetensagendan för Europa.

30. Stödja målet att gradvis inrätta och utveckla europeiska plattformar för yrkeskunskapscentrum och tillsammans med medlemsstaterna och berörda parter utforska europeiska yrkesbasprofiler, som del av Europass-plattformen, som där så är möjligt kompletteras med digitalt innehåll om yrkesutbildning som har utvecklats inom ramen för de europeiska verktygen för transparens, med målet att underlätta rörligheten för studerande och arbetstagare samt tydligheten i och erkännandet av kvalifikationer.

31. Stödja en högkvalitativ och ändamålsenlig digitalisering av tillhandahållandet av yrkesutbildning inom både skolbaserat och arbetsplatsförlagt lärande, genom att främja användningen av europeiska kompetensramar ([38]) och självbedömningsverktyg ([39]) och utforska möjligheten att genomföra en EU-övergripande enkät till yrkesskolor.

32. Stärka den europeiska alliansen för lärlingsutbildning och de koalitioner för digitala färdigheter och sysselsättning i enlighet med vad som angavs i den nya kompetensagendan för Europa.

33. Främja europeiska yrkesutbildningssystem i ett internationellt sammanhang så att de erkänns som en världsomfattande referens för studerande på yrkesutbildningar, bland annat genom att stödja internationaliseringen av yrkesutbildningssystem, även när det gäller EU:s kandidatländer och grannskapsländer, i samarbete med Europeiska yrkesutbildningsstiftelsen, yrkestävlingar och kommunikationskampanjer för att förbättra bilden av yrkesutbildningen och göra den mer attraktiv, och ge användarvänlig tillgång till information om yrkesutbildning och därtill hörande karriärmöjligheter, med utgångspunkt i funktionerna i Europass och genom vidareutveckling av dem.

34. Samarbeta med internationella organisationer, särskilt OECD, ILO, Unesco och Världsbanken, inom yrkesutbildningsområdet.

35. Stödja medlemsstaternas insatser för att genomföra denna rekommendation, genom att öka yrkesbildningsinstitutionernas kapacitet, inklusive digitalisering och miljömässig hållbarhet, och främja forskning inom yrkesutbildning på både nationell nivå och EU-nivå genom finansiering via relevanta EU-fonder och EU-program (Next Generation EU [faciliteten för återhämtning och resiliens och React-EU], Europeiska socialfonden+, SURE, Europeiska regionala utvecklingsfonden, InvestEU, Erasmus+, Horisont Europa, Interreg, programmet för ett digitalt Europa, mekanismen för en rättvis omställning, Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling, moderniseringsfonden).

([37]) Generaldirektörerna för yrkesutbildning utses av medlemsstaterna.

([38]) T.ex. den digitala kompetensramen för medborgarna (DigComp), ramen för utveckling av digital kompetens bland lärare (DigCompEdu) och den digitala kompetensramen för organisationer (DigCompO).

([39]) T.ex. Selfie.

36. Säkerställa kvalitativ och kvantitativ övervakning i linje med de gemensamma mål som fastställs i denna rekommendation liksom andra relevanta uppgifter, inbegripet om investeringar, och använda dem i den europeiska planeringsterminen och relevanta övervaknings- och rapporteringsramar samt rapportera till rådet vart femte år om genomförandet av rekommendationen, med utgångspunkt i uppgifter som finns tillgängliga på nationell och europeisk nivå samt Cedefops årliga övervakning.

Denna rekommendation ersätter Europaparlamentets och rådets rekommendation av den 18 juni 2009 om inrättande av en europeisk referensram för kvalitetssäkring av yrkesutbildning (Eqavet), och Europaparlamentets och rådets rekommendation av den 18 juni 2009 om inrättande av ett europeiskt system för meritöverföring inom yrkesutbildningen (Ecvet).

Utfärdad i Bryssel den 24 november 2020

På rådets vägnar
M. ROTH
Ordförande

BILAGA I

Relevanta unionsakter inom kompetens- och utbildningsområdet

1. Rådets rekommendation av den 28 juni 2011 om politiska strategier för att minska andelen elever som lämnar skolan i förtid ([1]).

2. Rådets rekommendation av den 20 december 2012 om validering av icke-formellt och informellt lärande ([2]).

3. 2015 års gemensamma rapport från rådet och kommissionen om genomförandet av den strategiska ramen för europeiskt utbildningssamarbete (Utbildning 2020) – Nya prioriteringar för det europeiska utbildningssamarbetet ([3]).

4. Rådets rekommendation av den 19 december 2016 om kompetenshöjningsvägar: nya möjligheter för vuxna ([4]).

5. Rådets rekommendation av den 22 maj 2017 om den europeiska referensramen för kvalifikationer för livslångt lärande och om upphävande av Europaparlamentets och rådets rekommendation av den 23 april 2008 om en europeisk referensram för kvalifikationer för livslångt lärande ([5]).

6. Rådets rekommendation av den 20 november 2017 om uppföljning av utexaminerade ([6]).

7. Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2018/646 av den 18 april 2018 om en gemensam ram för tillhandahållande av bättre tjänster för kompetens och kvalifikationer (Europass) och om upphävande av beslut nr 2241/2004/EG ([7]).

8. Rådets rekommendation av den 22 maj 2018 om nyckelkompetenser för livslångt lärande ([8]).

9. Rådets slutsatser om vägen mot en vision om ett europeiskt område för utbildning ([9]).

10. Rådets rekommendation av den 26 november 2018 om att främja automatiskt ömsesidigt erkännande av kvalifikationer inom högre utbildning och gymnasial utbildning samt resultat av studieperioder utomlands ([10]).

11. Rådets slutsatser om genomförandet av rådets rekommendation om kompetenshöjningsvägar: nya möjligheter för vuxna ([11]).

12. Rådets resolution om vidareutveckling av det europeiska området för utbildning som stöd för framtidsorienterade utbildningssystem ([12]).

13. Rådets slutsatser om välfärdsekonomi ([13]).

14. Kommissionens meddelande *Årlig strategi för hållbar tillväxt* ([14]).

([1]) EUT C 191, 1.7.2011, s. 1.
([2]) EUT C 398, 22.12.2012, s. 1.
([3]) EUT C 417, 15.12.2015, s. 25.
([4]) EUT C 484, 24.12.2016, s. 1.
([5]) EUT C 189, 15.6.2017, s. 15.
([6]) EUT C 423, 9.12.2017, s. 1.
([7]) EUT L 112, 2.5.2018, s. 42.
([8]) EUT C 189, 4.6.2018, s. 1.
([9]) EUT C 195, 7.6.2018, s. 7.
([10]) EUT C 444, 10.12.2018, s. 1.
([11]) EUT C 189, 5.6.2019, s. 23.
([12]) EUT C 389, 18.11.2019, s. 1.
([13]) Dok. 13432/19.
([14]) COM(2019) 650 final.

BILAGA II

Den europeiska referensramen för kvalitetssäkring av yrkesutbildning (Eqavet)

Del A. *Vägledande deskriptorer för den europeiska referensramen för kvalitetssäkring av yrkesutbildning*

Denna bilaga innehåller förslag till vägledande deskriptorer som ska stödja medlemsstater och anordnare av yrkesutbildning, på ett sätt som de finner lämpligt, när de genomför den europeiska referensramen för kvalitetssäkring av yrkesutbildning. De är indelade efter faser i kvalitetscykeln: *Planering – Genomförande – Utvärdering – Översyn*. De kan tillämpas på både grundläggande och fortsatt yrkesutbildning och är tillämpliga på alla lärandemiljöer: skolbaserad utbildning och arbetsplatsförlagt lärande, inbegripet lärlingsutbildningar.

Kvalitetskriterier	Vägledande deskriptorer på systemnivå	Vägledande deskriptorer på genomförandenivå
Planeringen bygger på en strategisk vision som delas av berörda parter och innehåller tydliga mål, åtgärder och indikatorer.	Mål för yrkesutbildningen på medellång och lång sikt beskrivs och är kopplade till EU-mål och mål för hållbar utveckling, med beaktande av miljömässiga hållbarhetsaspekter. Arbetsmarknadens parter och övriga berörda parter deltar i utformningen av målen för yrkesutbildningen på olika nivåer. Riktmärken har fastställts och övervakas med hjälp av specifika indikatorer (framgångskriterier). Man har fastställt mekanismer och förfaranden för att kartlägga utbildningsbehoven på arbetsmarknaden och i samhället.	Europeiska, nationella och regionala yrkesutbildningspolitiska mål återspeglas i de lokala riktmärken som anordnare av yrkesutbildning har fastställt. Tydliga mål och riktmärken har ställts upp och övervakas, och program har utformats för att uppfylla dem. Ett kontinuerligt samråd sker med arbetsmarknadens parter och alla andra berörda parter för att kartlägga särskilda lokala och individuella behov. Ansvarsområden inom kvalitetsstyrning och kvalitetsutveckling har fördelats på ett tydligt sätt. Personalen deltar i planeringen på ett tidigt stadium, även i fråga om kvalitetsutveckling.
	En informationsstrategi har utformats för att säkra största möjliga spridning av kvalitetsresultat i förhållande till nationella och regionala bestämmelser om dataskydd. Det finns standarder och riktlinjer för erkännande, validering och certifiering av enskilda personers färdigheter. Yrkeskvalifikationer beskrivs med hjälp av läranderesultat. Mekanismer har inrättats för kvalitetssäkring av utformning, bedömning och översyn av kvalifikationer. Yrkesutbildningsprogram utformas för att möjliggöra flexibla utbildningsvägar och snabbt kunna reagera på förändrade behov på arbetsmarknaden.	Anordnare av yrkesutbildning planerar samarbetsinitiativ med berörda parter. Berörda parter deltar i analysen av lokala behov. Anordnare av yrkesutbildning har ett tydligt och transparent system för kvalitetssäkring. Åtgärderna är utformade för att säkerställa att bestämmelserna om uppgiftsskydd följs.

Kvalitetskriterier	Vägledande deskriptorer på systemnivå	Vägledande deskriptorer på genomförandenivå
Genomförandeplaner utformas i samråd med berörda parter och innehåller tydliga principer.	Genomförandeplaner har utformats i samarbete med arbetsmarknadens parter, anordnare av yrkesutbildning och andra berörda parter på olika nivåer. I genomförandeplanerna tas hänsyn till vilka resurser som krävs, användarnas kapacitet samt nödvändiga verktyg och riktlinjer. Riktlinjer och standarder har utformats för genomförande på olika nivåer. Dessa riktlinjer och standarder omfattar bedömning, validering och certifiering av kvalifikationer. Genomförandeplanerna omfattar särskilt stöd till utbildning av lärare och andra utbildare, bland annat för digital kompetens och miljömässig hållbarhet.	Den interna resursfördelningen görs på lämpligt sätt, med tanke på riktmärkena i genomförandeplanerna. Relevanta och omfattande partnerskap, inbegripet mellan lärare och utbildare, får uttryckligt stöd för att planerade åtgärder ska kunna vidtas. I den strategiska planen för personalens kompetensutveckling anges lärares och utbildares utbildningsbehov. Personalen deltar regelbundet i utbildning och samarbetar med relevanta externa parter för att stödja kapacitetsuppbyggnad och kvalitetsförbättring, samt för att förbättra genomförandet.
	Det finns en tydlig och transparent beskrivning av anordnarnas ansvar i genomförandeprocessen. En nationell och/eller regional referensram för kvalitetssäkring har inrättats, och i den ingår riktlinjer och kvalitetsstandarder på genomförandenivå som främjar en kontinuerlig förbättring och självreglering.	Yrkesutbildningsprogram ger studerande möjlighet att nå upp till de förväntade läranderesultaten och delta i lärprocessen. Anordnare av yrkesutbildning tillgodoser behoven hos enskilda personer genom att använda en lärandeinriktad strategi som ger studerande möjlighet att uppnå de förväntade läranderesultaten. Anordnare av yrkesutbildning främjar innovation inom undervisnings- och inlärningsmetoder, i skolan och på arbetsplatsen, med stöd av digital teknik och onlineverktyg. Anordnare av yrkesutbildning använder erkända, exakta och tillförlitliga metoder för att bedöma enskilda personers läranderesultat.
Utvärdering av inhämtade kunskaper och processer sker regelbundet, med stöd av mätning.	Det finns en metod för utvärdering, som täcker både intern och extern utvärdering. Man har kommit överens om berörda parters deltagande i övervaknings- och utvärderingsprocessen och gjort en tydlig beskrivning av detta. De nationella och regionala standarderna och processerna för kvalitetsförbättring och kvalitetssäkring är relevanta och står i proportion till behoven inom sektorn. Självbedömning samt intern och extern översyn används vid behov för att bedöma systemen.	Självbedömning sker regelbundet enligt nationella och regionala bestämmelser/ referensramar eller på anordnarnas initiativ, och omfattar även yrkesutbildningsinstitutionernas digitala beredskap och miljömässiga hållbarhet. Processer och resultat/inhämtade kunskaper utvärderas och granskas; bedömning av elevens tillfredsställelse och personalens prestationer och tillfredsställelse ingår.

Kvalitetskriterier	Vägledande deskriptorer på systemnivå	Vägledande deskriptorer på genomförandenivå
	System för tidig varning har införts. Resultatindikatorer tillämpas. Insamling av relevanta och sammanhängande uppgifter sker regelbundet, för att mäta hur väl man lyckats och komma fram till vad som behöver förbättras. Lämpliga metoder för insamling av uppgifter har utformats, t.ex. frågeformulär och indikatorer/mätmetoder.	Vid utvärdering och översyn ingår insamling och användning av uppgifter, samt lämpliga och verkningsfulla mekanismer så att interna och externa berörda parter kan delta. System för tidig varning har införts.
Översyn	Förfaranden, mekanismer och instrument för att genomföra översyn anges och används för att förbättra kvaliteten på utbildningsutbudet på alla nivåer. Processerna granskas regelbundet och åtgärdsplaner upprättas. Systemen anpassas i enlighet med detta. Information om resultaten från utvärderingar offentliggörs.	Återkoppling från studerande om deras egna inlärningserfarenheter och om lärande- och undervisningsmiljön samlas in. I kombination med återkoppling från lärare, utbildare och övriga berörda parter används denna information vid utformning av uppföljande åtgärder. Information om resultaten av översynen ges stor spridning. Förfarandena för återkoppling och översyn ingår i organisationens strategiska lärprocess, stöder utvecklingen av ett yrkesutbildningsutbud av hög kvalitet och förbättrar möjligheterna för studerande. Resultaten från utvärderingsprocessen diskuteras med berörda parter och lämpliga åtgärdsplaner upprättas.

Del B. *Referensindikatorer för Eqavet*

I detta avsnitt föreslås ett antal referensindikatorer, som kan användas vid utvärdering och kvalitetsförbättring av nationella/regionala yrkesutbildningssystem och/eller anordnare av yrkesutbildning vid genomförandet av den europeiska referensramen för kvalitetssäkring av yrkesutbildning.

Indikator	Typ av indikator	Syfte
Övergripande indikatorer för kvalitetssäkring		
Nummer 1		
Kvalitetssäkringssystemens relevans för anordnare av yrkesutbildning: a) Andel av anordnarna av yrkesutbildning som tillämpar interna kvalitetssäkringssystem enligt lag/på eget initiativ. b) Andel ackrediterade anordnare av yrkesutbildning.	Kontext-/inputindikator	Främja en kultur som präglas av kvalitetsförbättring på genomförandenivå. Öka transparensen i fråga om utbildningars kvalitet. Förbättra det ömsesidiga förtroendet i fråga om utbudet av utbildning.
Nummer 2		
Investering i utbildning för lärare och utbildare: a) Andel lärare och utbildare som deltar i vidareutbildning.	Input-/processindikator	Främja lärares och utbildares ansvar i kvalitetsutvecklingsprocessen inom yrkesutbildning.

Indikator	Typ av indikator	Syfte
b) Investeringsbelopp, däribland för digital kompetens.		Öka yrkesutbildningens möjligheter att anpassa sig till arbetsmarknadens föränderliga behov. Öka kapaciteten för individuellt lärande. Förbättra elevernas resultat.

Indikatorer som stöder kvalitetsmål inom yrkesutbildningspolitiken

Nummer 3

Deltagande i yrkesutbildningsprogram: Antal deltagare i yrkesutbildningsprogram ([1]), fördelat på typ av program och individuella kriterier ([2]).	Input-/process-/ outputindikator	Få fram grundläggande uppgifter på system- och genomförandenivå om hur attraktiv yrkesutbildningen är. Ge riktat stöd för att göra yrkesutbildningen mer tillgänglig, även för missgynnade grupper.

Nummer 4

Andel som avslutar yrkesutbildningsprogram: antal personer som fullgjort/avbrutit yrkesutbildningsprogram, fördelat på typ av program och individuella kriterier.	Process-/output-/ resultatindikator	Få fram grundläggande uppgifter om utbildningsresultat och processer för utbildningskvalitet. Beräkna andelen avhopp i förhållande till deltagande. Ge stöd för att fullborda utbildningen som ett av de viktigaste kvalitetsmålen inom yrkesutbildningen. Stödja utbudet av anpassad utbildning, även för missgynnade grupper.

Nummer 5

Andel som får anställning efter yrkesutbildningsprogram: a) Sysselsättning för deltagare i yrkesutbildning vid en fastställd tidpunkt efter att programmet avslutats, fördelat på typ av program och individuella kriterier ([3]). b) Andel elever i sysselsättning vid en fastställd tidpunkt efter att programmet avslutats, fördelat på typ av program och individuella kriterier.	Resultatindikator	Stödja anställbarhet. Öka yrkesutbildningens möjligheter att anpassa sig till arbetsmarknadens föränderliga behov. Stödja utbudet av anpassad utbildning, även för missgynnade grupper.

([1]) Grundläggande yrkesutbildning: en utbildningsperiod om sex veckor behövs innan eleven räknas som deltagare. Livslångt lärande: andel av befolkningen som antagits till formella yrkesutbildningsprogram.

([2]) Utöver grundläggande uppgifter om kön och ålder kan andra sociala kriterier tillämpas, t.ex. elever som slutar skolan i förtid, högsta utbildningsnivå, invandrare, personer med funktionsnedsättning, arbetslöshetens längd.

([3]) Grundläggande yrkesutbildning: inklusive information om vad som händer med dem som hoppar av yrkesutbildningen.

Indikator	Typ av indikator	Syfte
Nummer 6		
Användningen av förvärvade färdigheter på arbetsplatsen: a) Uppgifter om sysselsättning för enskilda personer som fullbordat utbildningen, fördelat på typ av utbildning och individuella kriterier. b) Enskilda personers och arbetsgivares tillfredsställelse med förvärvade färdigheter och kompetenser.	Resultatindikator (blandning av kvalitativa och kvantitativa uppgifter)	Öka anställbarheten. Öka yrkesutbildningens möjligheter att anpassa sig till arbetsmarknadens föränderliga behov. Stödja utbudet av anpassad utbildning, även för missgynnade grupper.
Kontextuppgifter		
Nummer 7		
Arbetslöshet ([4]) fördelad på individuella kriterier.	Kontextindikator	Bakgrundsinformation för beslutsfattande på systemnivå inom yrkesutbildning.
Nummer 8		
Prevalens av utsatta grupper: a) Andel av deltagarna i yrkesutbildning som klassificeras som missgynnade grupper (i en viss region eller ett visst upptagningsområde) fördelat på ålder och kön. b) Fullbordande för missgynnade grupper fördelat på ålder och kön.	Kontextindikator	Bakgrundsinformation för beslutsfattande på systemnivå inom yrkesutbildning. Stödja tillgången till yrkesutbildning för missgynnade grupper. Stödja utbudet av anpassad utbildning för missgynnade grupper.
Nummer 9		
Mekanismer för att kartlägga utbildningsbehov på arbetsmarknaden: a) Uppgifter om mekanismer som inrättats för att kartlägga förändringar i efterfrågan på olika nivåer. b) Belägg för användningen av sådana mekanismer och hur verkningsfulla de är.	Kontext-/inputindikator (kvalitativ information)	Öka yrkesutbildningens möjligheter att anpassa sig till arbetsmarknadens föränderliga behov. Stödja anställbarhet.
Nummer 10		
Program för att främja bättre tillgång till yrkesutbildning och ge vägledning till (potentiella) studerande på yrkesutbildning: a) Information om befintliga program på olika nivåer. b) Bevis för att de är verkningsfulla.	Processindikator (kvalitativ information)	Stödja tillgången till yrkesutbildning, även för missgynnade grupper. Ge vägledning till (potentiella) studerande på yrkesutbildning. Stödja utbudet av anpassad utbildning.

([4]) Definition enligt ILO: personer i åldrarna 15–74 år utan arbete som aktivt söker anställning och är redo att börja arbeta.